

ASIA Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukainen päätös pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi tehdystä ilmoituksesta

ASIAN VIREILLETULO

Asia on tullut vireille Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen 3.11.2021.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Yksityishenkilö

Yhteyshenkilö

Yksityishenkilö

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisesti pilaantuneen maan puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

ILMOITUS

Pilaantuneen alueen sijainti

Pieksämäen kaupunki
Karilantie 3
Kiinteistötunnus: 593-435-4-180

Kiinteistön omistaja

Yksityishenkilö

Alueen kaavoitustilanne ja rajautuminen

Kohde sijaitsee asemakaavoitetulla alueella. Kohteen pohjois- ja eteläpuolella on asuinkiinteistöjä, länsipuolella kulkee Karilantie ja itäpuolella on puistoalue/metsikkö.

Käyttöhistoria alueella ja nykytilanne

Pieksämäen Naarajärvellä, osoitteessa Karilantie 3 sattui lämmityspolttoöljysäiliön vuoto asuinrakennuksen sisätilassa sijaitsevassa säiliöhuoneessa. Säiliö tyhjennettiin ja tarkastettiin vuodon havaitsemisen jälkeen. Arviolta öljyä pääsi vuotamaan noin 200–300 litraa säiliöhuoneen lattian ja seinän liitoskohdasta lattian alapuoliseen täyttömaahan ja talon ulkopuolelle seinän viereiseen maaperään.

Kiinteistöllä sijaitsee asuinkäytössä oleva omakotitalo sekä piharakennuksia.

Kunnostuskohteen maaperän, pohja- ja pintavesitietojen kuvaus

Kohteen maaperä on kunnostuksessa tehtyjen havaintojen perusteella pääosin hiekkaa ja hiekkamoreenia. GTK:n maaperäkartan mukaan kohteen maaperä on hiekkamoreenia.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue (Naarajärvi 0659401) sijaitsee lounaassa noin 2,3 km etäisyydellä kohteesta.

Lähin pintavesi, Vangasjärvi, sijaitsee koillisessa noin 250 m etäisyydellä kohteesta.

Puhdistussuunnitelma

Maaperätutkimukset

Maaperän öljypitoisuuksia määritettiin työn aikana aistinvaraisesti ja kenttämittauksin.

Pilaantuneisuuden laajuus

Pilaantumista havaittiin öljysäiliöhuoneessa sekä rakennuksen ulkopuolella.

Kunnostuksen tavoitetaso

Kunnostustavoitteena kohteen haitta-ainepitoisuuksille oli VNa:n 214/2007 alemmat ohjearvot.

Kunnostusmenetelmä

Kunnostuksen aluksi purettiin öljysäiliöhuoneen lattia säiliön alta sekä säiliön läheistä seinää, mihin vuotanut öljy oli noussut rakenteita pitkin ylöspäin. Lattia aukaistiin noin 4 m² alalta ja kaivu ulotettiin noin 1,0 metrin syvyyteen saakka, hieman rakennuksen anturan alapintaa syvemmälle. Lattian alapuolisen täyttöhiekan alla oli kivinen täyttö, missä havaittiin myös vettä.

Rakennuksen ulkopuolelta, kiinteistön pohjoispäädystä, maata poistettiin noin 40 m² alalta noin 1,2 metrin syvyyteen saakka. Kunnostus päätettiin, kun jäännöspitoisuudet alittivat VNa:n 214/2007 alemmat ohjearvot tai kaivutekniset syyt estivät kaivun. Rakennuksen anturan alle ja säiliöhuoneen lattian alle jäi öljypitoista maata, koska niitä ei ollut mahdollista kaivaa rakenteita vaarantamatta.

Alueelta poistettiin haitta-ainepitoisia maa-aineksia yhteensä 19,7 tonnia. Laskennallisesti öljyhiilivetyjä poistettiin massanvaihdoilla noin 200 kg. Kunnostuskaivannot täytettiin pilaantumattomalla maa-aineksella kunnostuksen päätyttyä. Rakennuksen seinästä vaihdettiin öljyllä nuhraantuneet rakenteet, kuten eristevillat, seinälevyt ja puurakenteet. Purkujätteet toimitettiin jätekeskukseen.

15.12.2021

Säiliöhuoneen lattian alapuoliseen täyttömaahan, lähelle kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävää maakerrosta asennettiin täyttötöiden yhteydessä tuuletus-/ilmastusputki. Putki tuodaan lattialaatan läpi säiliöhuoneen seinälle, mistä putken pää johdetaan rakennuksen ulkopuolelle. Putken kautta saadaan happea öljyisiin maakerroksiin, mikä osaltaan auttaa käsittelemään öljyhiilivetypitoista maa-ainesta.

Selvitys kunnostustavoitteen toteamisesta ja laadunvalvonnasta

Kaivutyötä ohjattiin kenttämittausten, laboratoriotulosten ja aistinvaraisten havaintojen perusteella. Maanäytteitä otettiin kaivinkoneella kaivetuista koekuopista sekä suoraan kaivuseinämistä ja kaivannon pohjista. Näytteet otettiin kaasutiiviisiin Rilsan-pusseihin, säilytettiin viileässä ja toimitettiin laboratorioon näytteenottopäivänä.

Osasta näytteistä analysoitiin kentällä kokonaishiilivetypitoisuus PetroFlag - kenttatestillä. Maanäytteitä otettiin kunnostuksen aikana yhteensä 31 kpl. Niistä 11 kpl (SW4, SW11, SW12, SW13, SW16, SW17, SW19, SW20, SW 22, SW23 ja SW27) analysoitiin Eurofins Environmental Testing Finland Oy:n laboratoriossa Lahdessa.

Riskinarvio

Ulkokaivantoon ei jäänyt VNa:n 214/2007 alemman ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia, pois lukien rakennuksen anturan alapuolista maata.

Rakennuksen sisällä olevan kaivannon pohjalle (näyte SW20) jäi keskittisiä C10-C21 VNa:n 214/2007 ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus ja raskaita öljyhiilivetyjakeita C21-C40 VNa:n 214/2007 alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus. Havaintojen ja analyysien perusteella öljyhiilivetyjen jäännöspitoisuuksia esiintyy noin 4 m² alalla noin 2 m³.

Kohde tulee olemaan asuinkäytössä, joten maankäyttö katsotaan herkäksi. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pintavesi, Vangasjärvi, sijaitsee koillisessa noin 250 m etäisyydellä kohteesta. Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita. Kohde ei ole luonnonolosuhteiltaan herkkä, vaan mahdollinen jäännöspitoisuuksien riski kohdistuu ihmisten terveyteen.

Omakotitalon alla todettiin öljyhiilivetyjä C10-C40 15 000 mg/kg. Todettu pitoisuus sijaitsee noin 1,0 metrin syvyydellä talon lattiapinnasta rakennuksen koillisnurkassa. Kohteessa todetut öljyhiilivedyt ovat suurimmaksi osaksi alifaattisia C12-C35 jakeita. Niille on ominaista niukkaliukoisuus ja kohtalainen haihtuvuus. Ne ovat maaperässä kulkeutumattomia ja ne luokitellaan eliöihin hieman kertyviksi.

Öljyhiilivedyt voivat suurina pitoisuuksina ärsyttää ihoa ja hengityselimiä ja aiheuttaa huonovointisuutta. Alifaattisten hiilivetyjen vaikutukset kohdistuvat hermostoon, maksaan ja vereen, mutta ne eivät ole yhtä haitallisia terveydelle kuin aromaattiset jakeet. Eliminoinnissa aromaattiset jakeet vaikuttavat hermostoon, maksaan ja munuaisiin.

Kulkeutuminen pölyävän maan mukana arvioidaan epätodennäköiseksi, sillä öljyhiilivetypitoinen maa sijaitsee talon alla. Kohteen öljyhiilivedyt ovat haihtuvia ja ne sijaitsevat omakotitalon alapuolisessa maaperässä. Öljyhiilivedyt voivat tyypillisesti kulkeutua maaperän huokoskaasusta rakennukseen alapohjan vuotoilman mukana läpiviennistä, seinäliitoksista ja halkeamista tai alapohjan läpi diffuusiolla. Kulkeutuminen ulkoilmaan arvioidaan epätodennäköiseksi, sillä öljyhiilivetypitoinen maa sijaitsee talon alla.

Omakotitalon alapuolisessa maaperässä on pohjaveden pinta noin 1 metrin syvyydellä lattian alapinnan tasosta. Öljyhiilivetyjä esiintyy vetisessä kerroksessa. Kulkeutumisen ei arvioida olevan erityisen laajamittaista, sillä maaperään jäi öljyhiilivetyt maata melko vähän. Mikäli kulkeutuminen tapahtuu, se suuntautuu todennäköisesti kohti järveä. Omakotitalon ympäristö on salaojitettu, salaojat ovat ylempänä kuin todettu öljyhiilivetypitoisuuksia sisältävä maakerros.

Salaojia ei siten arvioida öljyhiilivetyjen kulkeutumisreitiksi. Kiinteistölle tuleva vesijohto ei oletettavasti kulje haitta-ainepitoisen maan läpi, sillä vesijohtoa ei havaittu kunnostuskaivannoissa, eikä säiliöhuoneessa ole vesipistettä.

Altistuminen sisäilman kautta arvioidaan mahdolliseksi. Altistuminen pohjaveden välityksellä arvioidaan epätodennäköiseksi, koska alueen pohjavettä ei käytetä talousvetenä. Vesijohtoveden välityksellä altistuminen arvioidaan epätodennäköiseksi, sillä kunnostusalueella ei havaittu vesijohtoa.

Ekologiset riskit arvioidaan merkityksettömiksi.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Tiedottaminen ja lausunnot

Ilmoituksesta ei pyydetty lausuntoja.

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy Pieksämäen kaupungin alueella sijaitsevan kiinteistön 593-435-4-180 pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen ja antaa siinä esitetyn lisäksi seuraavat määräykset:

Maaperän puhdistaminen

1. Kiinteistöllä ei ole tälle hetkellä kunnostustarvetta. (YSL 7, 16, 135 §)

Puhdistushankkeen seuranta

2. Kiinteistön sisäilmasta tulee ottaa näyte kaksi kertaa talven 2021-2022 aikana. Näytteestä tulee analysoida haihtuvat hiilivedyt (bensiinin alifaattiset ja aromaattiset jakeet). (YSL 49, 62 §)
3. Kiinteistön vesijohtovedestä tulee ottaa näyte vuosina 2022, 2023 ja 2024. Näytteestä tulee analysoida haihtuvat hiilivedyt (bensiinin alifaattiset ja aromaattiset jakeet). (YSL 49, 62 §)
4. Näytteenotto ja kenttäanalyysit on tehtävä asiantuntevasti. Näytteenottajan yhteystiedot sekä käytettävät näytteenotto-, käsittely- ja kenttäanalyysimenetelmät on ilmoitettava ennen työhön ryhtymistä sähköpostitse Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjaamoon ja Pieksämäen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle. (YSL 209 §)
5. Laboratorioanalyysit on tehtävä riittävän asiantuntemuksen omaavassa laboratoriossa. Käytettävän laboratorion nimi ja sen yhteystiedot sekä käytettävät analyysimenetelmät on ilmoitettava ennen työhön ryhtymistä sähköpostitse Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjaamoon ja Pieksämäen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle. (YSL 209§)
6. Tutkimustulokset on toimitettava välittömästi niiden valmistuttua lyhyesti kommentoituina tiedoksi Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Pieksämäen kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle.

15.12.2021

Vesijohtoveden analyyseistä on laadittava vuonna 2024 yhteenveto ja arvio seurannan jatkotarpeesta. Tämä tulee toimittaa Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjaamoon. Seurannan jatkosta päättää valvova viranomainen (ELY-keskus). (YSL 62, 172§)

7. Jos tehtävä seuranta osoittaa tai muutoin ilmenee, että tehdyt kunnostustoimenpiteet ovat olleet riittämättömiä, on alueen puhdistamisesta vastaavan esitettävä riskinarviointi tai tarkistettu suunnitelma puhdistuksen jatkamiseksi Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (YSL 133§, 134§)

Päätöksen perustelut

Etelä-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kiinteistöllä olevan pilaantuneen maan käsittely ilmoituksessa esitetyllä tavalla on täyttänyt ympäristönsuojelulain ja jätelain pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiselle asettamat vaatimukset, eikä työstä ole aiheutunut terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Pilaantuneen maaperän kunnostamiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 14 luvun säännöksiä. Valtioneuvoston asetuksessa 1.3.2007/214 on määrätty eri maankäyttötarkoituksiin hyväksyttäviä maaperän haitallisten aineiden suurimpia pitoisuuksia.

Koska rakennuksen alle jäi merkittävä öljyhiilivetyjen jäännöspitoisuus, on siitä asukkaille aiheutuvia riskejä syytä hallita ilma- ja vesinäytteiden avulla (määräykset 2 ja 3).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Laki ympäristölainsäädännön voimaannpanosta (113/2000) 22 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020)

MAKSU 440 euroa

Valtioneuvoston asetuksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista säädetään, että pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään maksua 55 euroa/h. Tämän päätöksen käsittelyyn on kulunut aikaa 8 tuntia.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Päätös	Yksityishenkilö laskutetaan myöhemmin
Tiedoksi	Pieksämäen kaupunki, kaupunginhallitus Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Etelä-Savon ELY:n valvoja Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Etelä-Savon ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskusten verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi/etela-savo > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös Pieksämäen kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus päätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden etua asia saattaa koskea, sekä kunnanhallituksella ja viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Muutosta voidaan hakea myös pelkästään käsittelymaksua koskevaan päätökseen. Käsittelymaksun muutosta haetaan Vaasan hallinto-oikeudelta liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.

Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristönsuojelun asiantuntija Jyrki Hämäläinen ja ratkaissut yksikön päällikön sijainen, johtava asiantuntija Eira Luokkanen.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valitusaika päättyy 21.01.2022.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- * mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti, selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla.

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, Vaasa
Puhelin: 029 56 42780
Telefax: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika: klo 8-16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAELY/1323/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/1323/2021 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Luokkanen Eira 10.12.2021 09:50

Esittelijä Hämäläinen Jyrki 08.12.2021 10:39